VISPĀRĒJĀS TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA RĪKOJUMS

2019. gada 21. janvārī*

Pagaidu noregulējums – Augu aizsardzības līdzekļi – Aktīvā viela oksasulfurons – Apstiprinājuma laišanai tirgū neatjaunināšana – Pieteikums par piemērošanas apturēšanu – Steidzamības neesamība – Interešu izsvēršana

Lietā T-574/18 R

Agrochem-Maks d.o.o., Zagreba (Horvātija), ko pārstāv *S. Pappas*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *A. Lewis*, I. Naglis un *G. Koleva*, pārstāvji,

atbildētāja,

par pieteikumu, kurš ir pamatots ar LESD 278. un 279. pantu un ar kuru tiek lūgts apturēt Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2018/1019 (2018. gada 18. jūlijs) par darbīgās vielas oksasulfurona apstiprinājuma neatjaunošanu, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, un par grozījumiem Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 540/2011 (OV 2018, L 183, 14. lpp.) piemērošanu,

VISPĀRĒJĀS TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJS

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums [1]

[..]

Juridiskais pamatojums

[..]

Par steidzamību

[..]

* Tiesvedības valoda – angļu.

1 Ietverti tikai tie šī rīkojuma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

Par kaitējuma būtisko raksturu

32 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvotā kaitējuma smagumu, ko rada risks, ka tiks negatīvi ietekmēts prasītājas apgrozījums un peļņa, kā arī risks, ka samazināsies uzņēmuma kopējā vērtība – un tie ir jāizskata kopā –, prasītāja apgalvo, ka apstrīdētās regulas dēļ tā zaudēs ievērojamu daļu no sava apgrozījuma un peļņas, kā arī no "uzņēmuma netiešās vērtības". Šajā ziņā ir jānorāda, ka apgalvotais kaitējums ir tikai finansiāla rakstura.

33 Attiecībā uz apgalvoto finansiālā kaitējuma smagumu no pastāvīgās judikatūras izriet, ka pieprasītais pagaidu pasākums ir pamatots tikai tad, ja šķiet, ka, šādam pasākuma neesot, to pieprasījušais lietas dalībnieks nonāks situācijā, kurā tā pastāvēšana var tikt apdraudēta, pirms galīgā sprieduma pieņemšanas pamata tiesvedībā (skat. rīkojumu, 2010. gada 30. aprīlis, *Xeda International* un *Pace International*/Komisija, T-71/10 R, nav publicēts, EU:T:2010:173, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šāda kaitējuma smaguma izvērtējums ir jāveic, it īpaši ņemot vērā uzņēmuma lielumu un apgrozījumu, kā arī tās grupas raksturlielumus, pie kuras tas pieder (skat. rīkojumu, 2011. gada 15. novembris, *Xeda International*/Komisija, T-269/11 R, nav publicēts, EU:T:2011:665, 20. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī rīkojumu, 1998. gada 15. aprīlis, *Camar*/Komisija un Padome, C-43/98 P(R), EU:C:1998:166, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tika arī nospriests, ka, pirmkārt, attiecībā uz zaudējumiem, kas atbilst mazāk nekā 10 % no tādu uzņēmumu apgrozījuma, kuri darbojas ļoti regulētos tirgos, nešķiet, ka finansiālas grūtības, ko tie varētu ciest, varētu apdraudēt to pastāvēšanu (rīkojums, 2011. gada 15. novembris, *Xeda International*/Komisija, T-269/11 R, nav publicēts, EU:T:2011:665, 21. punkts; šajā nozīmē skat. arī rīkojumu, 2001. gada 11. aprīlis, Komisija/*Bruno Farmaceutici* u.c., C-474/00 P(R), EU:C:2001:219, 106. punkts), un, otrkārt, attiecībā uz zaudējumiem, kas veido gandrīz divas trešdaļas no šo uzņēmumu apgrozījuma, atzīstot, ka tiem radītās finansiālās grūtības varēja apdraudēt to pastāvēšanu, tomēr tika norādīts, ka stingri regulētā nozarē, kurā bieži vien ir nepieciešamas būtiskas investīcijas un kur kompetentās iestādes varētu iejaukties, ja rodas apdraudējums sabiedrības veselībai, tādu iemeslu dēļ, kas attiecīgajiem uzņēmumiem ne vienmēr bija paredzami, šiem pēdējiem bija pienākums, ja vien tiem pašiem nav jāsedz zaudējumi, kas izriet no šādas iejaukšanās, ar atbilstošu politiku aizsargāties no tās radītajām sekām (skat. rīkojumu, 2016. gada 16. jūnijs, *ICA Laboratories* u.c./Komisija, C-170/16 P(R), nav publicēts, EU:C:2016:462, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Šajā lietā prasītāja norāda, ka 2017. gadā kopējie ieņēmumi bija 114 751 316 EUR, no kuriem 15 216 941,17 EUR bija iegūti no līdzekļa *Laguna* pārdošanas, proti, aptuveni 13,26 % no tās kopējā apgrozījuma. Turklāt ienākumi no trim līdzekļiem, kas tiek tirgoti kopā ar līdzekli *Laguna*, tai tajā pašā gadā bijuši 5 079 535,60 EUR, proti, aptuveni 4,43 % no tās kopējā apgrozījuma. Pēc tam tā norāda, ka imports no šiem četriem līdzekļiem attiecībā uz *Kavran* ir 15 716 330,04 EUR no kopējā 56 996 563 EUR apgrozījuma, proti, aptuveni 27,57 % no *Kavran* kopējā apgrozījuma. Visbeidzot tā apgalvo, ka līdzeklis *Laguna* un tā papildproduktu līdzekļi kopā veido vairāk nekā 50 % no tās "uzņēmuma netiešās vērtības" ar *Kavran*.

37 Vispirms jāatgādina apgalvotā kaitējuma obligāti personiskā rakstura princips saistībā ar steidzamības izvērtējumu, kā tas ir uzsvērts pastāvīgajā judikatūrā (skat. rīkojumu, 2007. gada 4. decembris, *Cheminova* u.c./Komisija, T-326/07 R, EU:T:2007:364, 50. punkts un tajā minētā judikatūra). Prasītāja, lai pierādītu apgalvotā kaitējuma smagumu, nevar saistībā ar šo pieteikumu par pagaidu noregulējumu atsaukties uz kaitējumu, kas nodarīts citiem uzņēmumiem, kuri nav lietas dalībnieki attiecīgajā lietā.

38 Šajā ziņā ir jānorāda – lai gan prasītāja min, ka trīs papildu līdzekļi parasti tiek iegādāti vienlaikus ar līdzekli *Laguna*, tā nesniedz nevienu pierādījumu, lai apliecinātu, ka tos nevar izmantot bez līdzekļa *Laguna*, piemēram, kopā ar citu herbicīdu. Tādējādi, izvērtējot kaitējuma smagumu, nevar ņemt vērā triju papildlīdzekļu apgrozījumu.

39 Jebkurā gadījumā ir jāuzsver, ka 2009. gada 28. aprīļa rīkojumā *United Phosphorus*/Komisija (T-95/09 R, nav publicēts, EU:T:2009:124, 69. punkts) tika atzīts, ka, novērtējot kaitējuma smagumu, pagaidu noregulējuma tiesnesis nevar mehāniski un neelastīgi ņemt vērā tikai attiecīgos apgrozījuma rādītājus, bet viņa pienākums ir ņemt vērā arī katras lietas īpašos apstākļus, lēmuma pieņemšanas brīdī tos sasaistot ar kaitējumu, kas nodarīts apgrozījumam.

40 Lai gan ir taisnība, ka šī judikatūra līdz šim ir galvenokārt izmantota, lai ļautu tiesnesim izvērtēt, vai apgalvotā kaitējuma smagumu varēja konstatēt, neskatoties uz to, ka apgrozījums nepārsniedz indikatīvo 10 % robežvērtību, kas norādīta iepriekš 35. punktā, šo mehāniska un neelastīga vērtējuma aizliegumu nevar ierobežot tikai ar šo vienu lasījumu, bet tas ir arī jāsaprot kā tāds, kas liek tiesnesim pārliecināties, vai, ņemot vērā šīs lietas īpašos apstākļus, smaguma pakāpe nav jānosaka, neraugoties uz to, ka ir pārsniegta šī robežvērtība.

41 Ņemot vērā šos apstākļus, šķiet, ir jānorāda, pirmkārt, ka no lietas materiāliem izriet, ka prasītāja faktiski ir oksasulfurona, ko ražojis Ķīnas apakšuzņēmējs saskaņā ar *Syngenta* sniegto formulu un ko *Kavran* ieved Horvātijā, izplatītājs Horvātijā. Tā rezultātā tai nebija jāiegulda ievērojamas investīcijas, pieskaitāmās izmaksas un fiksētās izmaksas, kas saistītas ar ražotāja darbības attīstību.

42 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka pretēji Komisijas apgalvotajam šis izplatītāja statuss *prima facie* nenozīmē, ka ir viegli aizstāt produktu, kura aizliegums ir paziņots ar līdzīgu produktu. Proti, šajā kontekstā daudzi šķēršļi var aizkavēt vai neļaut jaunu vielu attīstību *a fortiori* tādā stingri reglamentētā tirgū kā šajā lietā aplūkotais.

43 Turklāt no prasītājas apsvērumiem, kā arī no nelielās tirgus daļas, ko aizņem pirmsdīgšanas herbicīdi, izriet, ka šie pēdējie, kuru izmantošana ieteicama mitrā klimatā, tādēļ nešķiet piemēroti Horvātijas tirgum un attiecīgi tie *a priori* nav dzīvotspējīga alternatīva oksasulfuronam.

44 Tomēr vispirms ir jākonstatē, ka, lai gan prasītāja apgalvo, ka vienīgais cits pēcsadīgšanas herbicīds, kas pieejams Horvātijas tirgū, ir imazamokss, kuru pārdod konkurējošais uzņēmums *BASF*, tā nesniedz nekādus norādījumus par tādiem iespējamiem pēcsadīgšanas aizvietotājlīdzekļiem, kas jau būtu pieejami Savienības teritorijā un ko varētu izplatīt Horvātijas tirgū. Tomēr saskaņā ar iepriekš 26.–28. punktā atgādinātajiem principiem lietas dalībniekam, kurš lūdz pagaidu pasākumus, ir jāsniedz tiesai informācija, kas tai ļauj pieņemt nolēmumu.

45 Turpinot – prasītājas arguments, ka tā nav varējusi atrast alternatīvas herbicīdam, ko izplatīt Horvātijas tirgū, jo aktīvo vielu izstrādātāji un ražotāji paši nodarbojas ar izplatīšanu, pagaidu noregulējuma tiesnesim nešķiet pārliecinošs. Pirmām kārtām, prasītāja līdz šim izplatīja cita uzņēmuma izstrādātu produktu, tādējādi nonākdama pretrunā savam apgalvojumam, un, otrām kārtām, prasītājas atrašanās vieta un izplatīšanas tīkls, ko tā bija izveidojusi Horvātijas tirgū, apvienojumā ar uzņēmējdarbības iespēju, ko oksasulfurona pazušana ir radījusi, šķiet, ir elementi, ko prasītāja varētu piedāvāt jaunajiem ražotājiem.

46 Otrkārt, jānorāda, ka prasītāja darbojas stingri regulētā tirgū. Tomēr, kā norādīts iepriekš 35. punktā, tās pienākums bija izvēlēties tādu rīcību, kurā tiktu ņemts vērā paaugstinātais risks, ko rada aizliegums pārdot tās produktu, un tas, ka pašai, iespējams, būs jāsedz zaudējumi, kas izriet no šāda aizlieguma. Līdz ar to un pretēji prasītājas apgalvotajam, pagaidu noregulējuma tiesnesim, izvērtējot apgalvotā kaitējuma smagumu, ir jāņem vērā tās izvēlētā komerciālā stratēģija.

47 Šajā lietā apgrozījuma daļa, ko rada līdzekļa *Laguna* pārdošana, ir jāvērtē kā pārdomātas politikas rezultāts stingri reglamentēta tirgus apstākļos. Tomēr bez papildu pierādījumiem, kuri attiecas uz iespējamajiem pasākumiem, ko prasītāja veikusi, lai izvairītos no potenciāli riskantas situācijas, ņemot vērā attiecīgā tirgus raksturu, tikai tas, ka ir pārsniegta indikatīvā 10 % robežvērtība, nevar pārliecināt pagaidu noregulējuma tiesnesi par apgalvotā kaitējuma smagumu.

48 Šādos apstākļos ir jānorāda, ka prasītāja nevar atsaukties uz tiesisku paļāvību, kas izriet no ziņotājas dalībvalsts sasniegtā rezultāta. Kā pamatoti norāda Komisija, šis ziņojums ir tikai labi zināmas procedūras starpposms un nekādā veidā neietekmē Komisijas galīgo pieņemto rezultātu. Turklāt arī saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu var atsaukties tikai saistībā ar tādu situāciju, ko būtu radījusi iestāde, kurai ir pilnvaras pieņemt galīgo lēmumu (skat. spriedumu, 2018. gada 30. janvāris, *Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej/ECHA*, T-625/16, nav publicēts, EU:T:2018:44, 75. un 76. punkts un tajos minētā judikatūra). Tādējādi tiesvedībā par augu aizsardzības līdzekļa apstiprinājuma atjaunošanu, kā tas ir šajā gadījumā, nevar rasties tiesiskās paļāvības aizsardzības princips attiecībā uz ziņotājas dalībvalsts sniegta starpposma ziņojuma rezultātiem.

49 Tādējādi ir jāsecina, ka šīs lietas apstākļi liek pagaidu noregulējuma tiesnesim noteikt attiecīgā apgrozījuma nozīmi perspektīvā un secināt, ka nav nekāda apgalvotā kaitējuma smaguma, kuru radītu risks, ka tiks negatīvi ietekmēts uzņēmuma apgrozījums un peļņa, kā arī risks, ka samazināsies tā kopējā vērtība.

[..]

Par interešu izsvēršanu

[..]

85 Vispirms jānorāda, ka attiecīgā produkta [apstiprinājuma] neatjaunināšana ir balstīta, pirmkārt, uz diviem aspektiem, kas rada nopietnas bažas, un, otrkārt, uz to, ka pastāv 7 punkti, kuri netika pilnībā noskaidroti. Tomēr, lai gan pirmie divi aspekti attiecas uz pierādītiem riskiem sliekām un ūdens organismiem, no tā nevar secināt, ka informācijas trūkumu, kuru raksturo tādas nepilnības kā tās, kas izriet no 7 punktiem, kuri netika pilnībā noskaidroti šajā lietā, var interpretēt tādējādi, ka tas nerada risku sabiedrības veselībai.

86 Pirmkārt, attiecībā uz argumentu, kas balstīts uz to, ka sabiedrības veselība nav apdraudēta, prasītāja uzsver, ka attiecīgā viela un uz tās bāzes ražoti līdzekļi ir bijuši tirgū vairāk nekā 20 gadus un ka līdz pat šai dienai nav zināms neviens sabiedrības veselības incidents, kas būtu noticis pēc to pārdošanas. Turklāt tā apgalvo, ka pretējā gadījumā, gaidot minētās vielas izvērtējumu, Komisija nebūtu piešķīrusi sākotnējā apstiprinājuma pagarinājumu uz 6 gadiem no 2013. līdz 2019. gadam.

87 Tomēr no lietas materiāliem izriet, ka risks sabiedrības veselībai nevar tikt izslēgts. Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka prasītāja nevar izvirzīt pārliecinošu argumentu šajā lietā, atsaucoties uz to, ka viela ir tikusi droši izmantota Savienībā jau vairāk nekā 20 gadus un nekad nav ticis ziņots par kādu kaitīgu tās ietekmi uz cilvēku veselību. Proti, nozarē, uz kuru attiecas šī lieta, zinātnes attīstība nav nekas neparasts, un tādējādi rodas iespēja atkārtoti izvērtēt vielas, ņemot vērā jaunas zināšanas un zinātnes atklājumus. Šī iemesla dēļ atjaunošanas procedūrām un tirdzniecības atļaujām tiek noteikti laika ierobežojumi. Līdz ar to pagaidu noregulējuma tiesneša veiktajai pārbaudei, izsverot intereses, ir jāattiecas uz jau apzinātajiem riskiem (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2018. gada 22. jūnijs, *Arysta LifeScience Netherlands*/Komisija, T-476/17 R, EU:T:2018:407, 105. punkts), no vienas puses, un tiem, kas nevar tikt izslēgti, no otras puses.

88 Tālāk – prasītājas nostāja, saskaņā ar kuru nepastāvot risks sabiedrības veselībai, galvenokārt ir balstīta uz argumentiem, kurus tā ir izvirzījusi savā argumentācijā attiecībā uz *fumus boni juris* pastāvēšanu, proti, ka lēmums pieņemt apstrīdēto regulu izriet, pirmkārt, no administrācijas pienākuma norādīt pamatojumu novērtējumam, ka konstatētie trūkumi pamatotu oksasulfurona apstiprinājuma neatjaunināšanu, un, otrkārt, administrācijas pienākuma norādīt, ka pastāv liels risks ūdens organismiem un sliekām.

89 Tomēr šie aspekti ir daļa no procedūras tiesiskuma pārskatīšanas, un tie nevar atsevišķi, bez citiem elementiem un tā, ka tiek iespējami atzīts izņēmums saistībā ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā, rosināt pagaidu noregulējuma tiesnesi, veicot interešu izsvēršanu, uzskatīt, ka minētajos dokumentos izklāstītajiem secinājumiem ir dodama priekšroka salīdzinājumā ar iepriekšējiem novērtējumiem, kuri principā izriet no rūpīgas un izsmeļošas pārbaudes. Proti, tiesneša pienākums nav veikt tādu zinātnisku datu tehnisko novērtējumu, kas neietilpst viņa kompetencē (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2018. gada 22. jūnijs, *Arysta LifeScience Netherlands*/Komisija, T-476/17 R, EU:T:2018:407, 108. punkts).

90 Tas tā ir vēl jo vairāk šajā lietā, kurā apgalvotais kaitējums attiecībā uz sabiedrības veselību neizriet no apkopotajiem zinātniskajiem datiem, bet gan no to neesamības, kas veido apstrīdētajā regulā konstatētās nepilnības. Tomēr, kā tika norādīts iepriekš 85. punktā, šie trūkumi neļauj izslēgt tādu risku sabiedrības veselībai kā apstrīdētajā regulā identificētais, kurš ir jāņem vērā attiecībā uz citām iesaistītajām interesēm.

91 Šajā ziņā prasītāja nemin nekādas citas intereses, kā vien tāda kaitējuma novēršanu, ko tai varētu radīt apstrīdētā regula, – kaitējuma, par kuru turklāt tika konstatēts, ka tas nav nedz smags, nedz neatgriezenisks. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru principā sabiedrības veselības aizsardzībai neapstrīdami ir jāpiešķir lielāka nozīme nekā ekonomiskiem apsvērumiem (skat. rīkojumu, 2001. gada 11. aprīlis, Komisija/*Bruno Farmaceutici* u.c., C-474/00 P(R), EU:C:2001:219, 112. punkts un tajā minētā judikatūra, un spriedumu, 2012. gada 19. aprīlis, *Artegodan*/Komisija, C-221/10 P, EU:C:2012:216, 99. punkts un tajā minētā judikatūra).

92 Līdz ar to apgalvotais kaitējums nav pietiekams, lai līdzsvarotu intereses par labu prasītājai, ciktāl identificētie riski sabiedrības veselībai, kas konstatēti attiecībā uz oksasulfuronu, ir jāuzskata par atzītiem (skat. 87. punktu iepriekš).

93 Visbeidzot – jebkurā gadījumā, pat ja prasītāja būtu pierādījusi steidzamību, kas saistīta ar tai nodarītā kaitējuma īpašībām, tas būtu jānovērtē, ņemot vērā pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru sabiedrības veselības aizsardzības obligātās prasības var pamatot ierobežojumus, kas nelabvēlīgi ietekmē noteiktus uzņēmējus, pat ja šāda ietekme ir ievērojama (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 1. jūnijs, *Blanco Pérez* un *Chao Gómez*, C-570/07 un C-571/07, EU:C:2010:300, 90. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā kontekstā pat tika uzsvērts, cik svarīgi ir atzīt piesardzības principu, atbilstoši kuram gadījumā, kad pastāv neskaidrības par riska esamību vai tā pakāpi attiecībā uz cilvēku veselību, Savienības iestādes, piemērojot šo principu, var veikt aizsardzības pasākumus, negaidot, ka šo risku faktiskā esamība un nopietnība tiks pilnībā pierādīta (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2013. gada 19. decembris, Komisija/Vācija, C-426/13 P(R), EU:C:2013:848, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

94 Līdz ar to ir jānoraida prasītājas argumenti par attiecīgās vielas nekaitīgumu, kurus tā izvirzījusi, lai pierādītu, ka sabiedrības veselības apsvērumiem nevar būt lielāks svars par tiem, kas saistīti ar tai nodarīto kaitējumu.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀS TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJS

izdod rīkojumu:

1) Pieteikumu par pagaidu noregulējumu noraidīt.

2) Lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

Luksemburgā, 2019. gada 21. janvārī

Sekretārs
E. Coulon

Priekšsēdētājs
M. Jaeger